Mizah

Meclisin
di aylık bilânçosu:
– Vaktimizin çoğu kirli
aşır temizlemekle geçti!
KOMÜNİSTLİK
ASKERS KAÇAK
EKEL
SUİİSTİMAL
RAMİZ

FIKRALAR

Eski nükteler:

O, kim?

Meşhur Âli Paşa'nın sadrazamlığı sırasında idi.

Mısırlı Prens Mustafa Fazıl Paşa, bir mesele yüzünden Âli Paşaya darılmış, şurada burada aleyhinde bulunmağa başlamıştı.

Bir gün bendegânından biri Âli Paşanın huzuruna girdi, etek öptü:

— Velinimet, dedi. Prens Mustafa Fazıl Paşa, her tarafta zatıâlinizin aleyhinde bulunuyor.

Halim, selim ve tahammüllü olan sadrazam:

— Ehemmiyeti yok, dedi. Varsın, bulunsun!

Bendegânı:

— Ama, efendim, dedi. Tasavvur edemezsiniz, ağza alınmıyacak ne lâflar söylüyor...

Paşanın merakına dokunmuştu:

— Meselâ?

Diye sordu. Bendegân:

— Diyor ki efendim, dedi. «Âli Paşa bir bahçe kapıcısının oğludur.»

Âli Paşa, temkinini hiç bozmadı:

— Vâkıa, dedi. Biz bahçe kapıcısının oğluyuz. Lâkin Allaha şükür ki bugün sadaret makamında bulunuyoruz. Acaba, Mustafa Fazıl Paşa, Mısır valisinin oğlu olmasaydı, şimdi hangi vazifede ve ne vaziyette bulunurdu?

Kabil olsa

Tanzimatın ileri gelen simalarından biri olan Keçecizade Fuat Paşa, çok nüktedan bir zattı.

Şaşı olduğu için kendisine «Kör» lâkabı takılmış olan Mahmut Nedim Paşayla onun kardeşi «Sağır» Ahmet Bey pek yakın dostlarıydı. Ahmet Beyin Ali Haydar Bey isminde şiir yazan bir de oğlu vardı.

Keçecizade Fuat Paşa, yalısının dağ tarafında Abdülâzize mahsus olmak üzere «Şale köşkü» adında bir köşk yaptırmıştı. Mahmut Nedim Paşanın yeğeni ve Sağır Ahmet Beyin oğlu Ali Haydar Bey de bu köşk için bir manzume yazdı ve bizzat götürdü, Keçecizade Fuat Paşaya takdim etti.

Fuat Paşa, manzumeyi pek beğendiğini anlatan bir tavırla:

— Ah, ah! dedi. Bu manzumenizi peder beyefendi işitseler, Amca Paşa hazretleri görseler, kimbilir ne kadar sevinirlerdi!

Yanlışlık

Köprü üzerinde kadının çantasını kaptığı gibi kaçmıştı. Fakat, kadının çığlık koparması üzerine evvelâ ahali, sonra da polisler peşine düşmüş, Galataya varmadan yakayı ele vermişti. Çalyaka, cürmü meşhut hâkiminin karşısına çıkarıldılar. Yargıç sordu:

— Sen, bu bayanın çantasını kapıp kaçmışsın ha. Doğru mu?

Sanık boynunu büktü; melûl, mahzun cevap verdi:

— Doğru efendim, fakat yanlışlıkla yaptım..

Yargıç, hayret etti, sordu:

— Ne gibi yanlışlık?

— İçinde çok para var zannetmiştim de...

Saadet

(Palaz) arkadaşımız Doğan Nadi, çalışma odasında toplanan arkadaşlariyle konuşuyordu. Bir aralık söz, Necip Fazıl Kısakürekten açıldı. Biri:

— Aman, dedi. Ne kendini beğenmiş bir şair. Ben onun kadar mağrur, onun kadar yazdığını beğenen bir kimseye tesadüf etmedim.

Doğan Nadi, birdenbire atıldı:

— Fakat, azizim, dedi. Çok mesut bir adam...

Hamdi Varoğlu hayretle sordu:

— Neden Doğan?

Doğan gülümsedi:

— Neden olacak? dedi. Kendine âşık olduğu için ortaya başka rakibin çıkmasına da imkân yok...

Ödeşmek

Fikret Âdil, aklına eştikçe, bir «Güzideler toplantısı» tertip eder, memleketin tanınmış şöhretlerine davetiyeler gönderir, onları bir yerde toplar; herkes kendi yediğinin, içtiğinin parasını verir; gülüp, söyleşirler.

Fikret Âdil, son toplantıyı da Tokatlıyan otelinde yaptı, davet sahibi sıfatiyle gelenleri kapıda karşıladı, onlara yol gösterdi.

Gecenin en civcivli bir saatiydi. Ercüment Ekrem Talû, davetliler arasında bulunan, epeyden beri görmediği bir bayana yaklaştı; selâmlaştılar, el sıkıştılar.

Bir aralık Ercüment Ekrem Talû:

— Maşallah hanımefendi, dedi. gençliğinizi hâlâ muhafaza ediyorsunuz...

Bayan, bu «hâlâ» kelimesine fena halde alındı, asık bir yüzle cevap verdi:

— Fakat, dedi. Ben size ayni şeyi söylersem yalan olur.

Ercüment Ekrem Talû gülümsedi:

— Zararı yok efendim, dedi. Ne çıkar, ödeşmiş oluruz!

İrade

İki kadın konuşuyordu:

— Maşallah! Seninki rakıyı bırakmış ha? Doğrusu, büyük bir irade meselesi.

— Evet, kardeşim, evvel Allah iradem kuvvetlidir.

Gümüş

Avukat İrfan Emin uzun bir zamandanberi görmediği Çallı İbrahime rast geldi.

— Vay Çallı!

Diye bağırdı:

— Nerelerdeydin ayol?

Öpüştüler, koklaştılar. İrfan Emin sordu:

— Nerden geliyorsun?

Çallı:

— Bir ahbap hastalanmıştı da, dedi. Zeynep Kâmil hastahanesinden geliyorum. Fakat görme dostum, bu hastahanede ne iyi doktorlar, ne müşfik hastabakıcılar var. Hele değerli doktor Eyüp Aksoyla bayan doktor Celadet Girayı gördükten sonra benim bile hastalanacağım geldi.

Çallı, hastahaneyi ve doktorları medh ede ede bitiremiyordu. Nihayet bir gazinoya girdiler. Bir kaç ahbaba daha rast geldiler. Büyücek bir masa kurdular.

Çallı yemek listesini gözden geçirdi, garsona bağırdı:

— Bana bir gümüş balığı...

İrfan Emin öteki arkdaşlara döndü:

— Çallı, dedi. Gümüşe bayılır...

Çallı İbrahim hemen taşı gediğine koydu:

— Nakid halinde görmüyoruz, dedi. Bari balık halinde görelim!

Sebep

Bir arkadaşı profesör Şekip Tunca rastladı, beraberce yürümeğe başladılar. Şekip Tunç:

— Anlat bakalım, dedi. Daha nasılsın?

Arkadaşı, dertli dertli başını salladı:

— Sorma kardeşim, dedi. Son günlerde bir acaipleştim. İyi uyuyamıyorum, okuyamıyorum. Kalktım, bugün doktora gittim. Bana, içkiyi, cıgarayı, kuvvetli yemeği, sinemayı, dansı, gezip tozmayı yasak etti. Doğrusu bir şey anlayamadım, neden acaba?

Şekip Tunç, kestirme bir cevap verdi:

— Neden olacak, dedi. Para biriktirip doktorun vizitesini veresin diye!...

Çıkar yol

Maarifimizin Âli devrinde A. K. Y. B., eski dostluklarına güvenerek, bir profesörlük pâyesi almak için Bakan'a tekrar tekrar ısrarda bulunuyordu. Dostunu bir türlü atlatamadığını gören Hasan - Âli:

— Sana profesörlük veremem ama, azizim, dedi, müsaade ediyorum: Arkadaşlarına: «Bakan bana profesörlük teklif etti ama ben kabul etmedim» dersin. Böylesi benim için de, senin için de daha iyi.

SAYI: 34 CİLT: 2 Fiatı 15 Kuruştur 28 ŞUBAT 1947

Mizah

Sahibi:
RAMİZ GÖKÇE

ABONE:
Seneliği 750, altı aylığı 375 kuruştur.

Posta Kutusu: 255

o CUMA GÜNLERİ ÇIKAR HAFTALIK, TARAFSIZ MEMLEKET MECMUASI o

Nasıl da Gülersiniz...

Nasreddin Hoca merhumun, bir adama oldukça külliyetli miktarda borcu varmış. Vermesine imkân olmıyan bu borçtan kurtulmak için Hoca, adama bir sinir harbi ilân etmiş. Ne zaman evine gelip kendisini sorsa, karısı:

— Az evvel dışarı çıktı!

Der, adamı atlatırmış. Hoca da inanırmış ki: Nihayet bir gün adam alacağını istemekten bezecek.

Fakat, bir gün, herif fena tebelleş olmuş ve karısına:

— Ne zaman gelsem, evde yok diyorsun. Peki, bizim alacak güme mi gidecek. İllâ da paramı isterim!

Kadın başlamış diller dökmiye:

— Yakında borcunu verecek. Hattâ şimdiden hazırlıklara bile başladı. Bakınız: Kapının dibine diken tohumları ekti. Otlar büyüyecek, buradan koyun sürüleri geçecek, tüyleri bu dikenlere takılacak, kocam bu yünleri toplıyacak, ben eğireceğim, o satacak, sana olan borcunu ödiyecek!

Adamcağız, bu mühim ve kat'î netice alınacak tedbiri duyunca, ihtiyarsız olarak gülmeğe başlamış. O zaman, kapı aralığında, karısının arkasına gizlenmiş olan Nasreddin Hoca dayanamamış, başını uzatmış:

— Peşin parayı duyunca, demiş. Nasıl da gülersin!

İstanbulda bir dirhem koyun eti bulana aşkolsun. Fiyat meselesi yüzünden belediyeyle arası açılan celepler, koyun kestirmiyorlar.

Son bir habere göre, belediye, yeni, mühim bir karar almış: Bir komisyon kuracak, bunlar, koyun sürülerinin bulunduğu mıntakalara gidecekler, koyun alacaklar, getirecekler, kestirecekler ve satılmak üzere kasaplara verecekler.

Hani gel de: «Ölme eşeğim ölme, yonca bitecek» deme ve gel de kıkır kıkır gülme!

Yalnız, sayın belediye reisimizin şöyle demesinden korkarım:

— Hazırlop koyun eti haberini alınca nasıl da gülersiniz!

Mizahçı

Yeni Bir Harp Tehlikesi Karşısında Amerika Silâhlarını Bırakmıyacak:

Amerika — Korkulu rüya görmedense, uyanık yatmak daha iyidir!

Harp ve Sulh

Yazan: **Ertuğrul Şevket**

Tam, altı senedir yolunu bekliyorduk. Altı sene bu, dile kolay. Nankör, fakat çok sevilen bir kadın gibi, altı sene evvel bir sabah gözlerimizi açınca onu yanımızda bulamamış, şaşkına dönmüş, ne yapacağımızı şaşırmış; âşık Ferhat, âşık Kerem, âşık Mecnun gibi gözyaşları dökmüş, döğünmüştük. Kendi kendimize:

— Yarabbi, diyorduk. Bizden ne fenalık gördü ki.. Ona: «kaşının üzerinde gözün mü var, artık bize ağırlık mı veriyorsun!» demiştik. Yoksa, ona olan ezelî ve ebedî bağlılığımızı gevşek gösterecek bir harekette mi bulunmuştuk?

Hayır, ne onu yapmıştık, ne de bunu. Yalnız o, fazla kaprisli bir meyhane yosması gibi, bizi ellerimizi böğrümüzde bırakmış; kaçmış, gitmişti.

O, korkunç sabahtan itibaren yetmiş iki buçuk millet; beyazı, siyahı, kırmızı derilisi, sarısı hep peşine düşmüş, bu vefasız sevgiliyi bulmak, onu kendi isteğiyle terkettiği tahtına oturtmak için ne fedakârlıklara katlanmış, nelerle uğraşmış, ne can ve mal kayıpları vermiştik!

Arada bir, kulağımıza bir haber çalınıyordu:

— Fransadaymış. Orda yakalanması muhtemel!

Radyolar çalışıyor, antenler titriyor, hoparlörler böğürüyordu:

— Sulh, sulh... Sulh isteriz!

Fakat o, bir türlü ele gçmiyordu. Genç bir ceylân gibi, şuradan buraya sıçrıyor, durmadan yer değiştiriyor, şimdi:

— Polonyada!

Derken, arkasından:

— Belçikaya kaçmış!

Demek mecburiyetinde kalıyorduk.

Macaristan, o, ele geçirilmek için çiğnendi. Onun eli öpülmek için Yugoslavyada taş taş üstünde kalmadı. Onun uğruna Yunanistanda kan selleri aktı; Roma, Paris, Londra bombalandı.

Bir aralık gizlendiği yer, doğu cephesi sanıldı: Milyonlarca insandan müteşekkil ordular, Volgalara, bataklıklara, İrkoçlara, Yerkoçlara, Buharalara, Uzallara, Kamçatkalara kadar dayandı.

Fakat o, oralarda da ele geçmedi.

Gene bir gün, bu sevgiliye âşık insan kümeleri arasında bir haber dolaştı:

— Denizlerdeymiş. Belki Manş ta, belki Akdenizde, belki Okyanuslarda...

Yola, dev gibi harp gemileri çıkarıldı; bir ucu Nevyorkta, bir ucu İngilterede, bir başka ucu Vilâdivostokta, daha daha başka bir ucu Şimalde konvoylar tertip edildi. Ama, nafile... O, gene bulunamadı.

İnsanlar, kâh leş kargaları gibi steplerde uçtular, kâh birer martı gibi denizlerde süzüldüler. Onu, hep onu aradılar.

Bu altı sene içinde onun yüzünü gören olmadı amma, ecelle karşılaşanlar, bacağını kaybedenler, çocuğunun, anasının, evlâdının ölümüne ağlıyanlar, yerinden yurdundan olanlar, şap beklerken şeker yiyenler; pufla gibi yataklarda, ipekli yorganlar altında yatmağı hayal ederken başını sokacak mağara bulamıyanlar çok oldu.

Amma, nihayet altı sene sonra bir gün her tarafta toplar atılmıya, şenlik yapılmağa başlandı. Koca dünya, bir tek düğün evine benzedi. Herkes bağırıyordu:

— Bulundu, sulh bulundu!

Evet bulundu. Ama, nasıl? Ne samimiyetinden, ne vefasından, ne sevgisinden, ne güzelliğinden eser kalmış. Korkunç bir berdelâcuz halinde elimize geçti..

Halbuki biz neler düşünüyor, ne hayaller kuruyorduk.

— O, diyorduk. Bir defa elimize geçsin, sonrası kolay. Ne pahalılıktan eser kalacak, ne karaborsa gözümüzün önünde dolaşacak, ne harp lâfını ağzına alacak bulunacak, ne ihlitâflara meydan bırakılacak, fişsiz, tevzie tâbisiz, topsuz, tüfeksiz bir ömür süreceğiz. Bir Cennet hayatı yaşayacağız!

Halbuki... Gazeteleri açıp iç haberleri okuyorsunuz; kötümser olmamak;

— Aman Allah!

Diye bağırmamak imkânsız. İspanağın kilosu elli kuruş, üstelik maden kömürü stokları da tükenmiş; şehir, kömürsüz kalmak tehlikesiyle karşı karşıyaymış!

Dış haberleri okuyorsunuz; yüreğiniz hop hop atmıya başlıyor. Amerika Hariciye Nazırı demiş ki: Üçüncü harbi beklemeli.

Böyle parasız, korku dolu, açlık ve sefalet içinde geçen sulh devrinin mânası mı var? Böyle bir «sulh» a kavuşmaktansa, kavuşmamak daha hayırlı, daha isabetli bir şey olurdu.

Harp zamanlarında hiç olmazsa onun hasretiyle yanıyor, onun bir gün geleceğini, lepiska saçlarını okşıyacağımızı umuyor, avunuyorduk; ya şimdi; kimi, neyi bekliyeceğiz?

Elde, avuçta, midede bir şey olmadan; böyle Dıral dedenin düdüğü gibi sulha kavuşmaktansa, keşke harp içersinde olsaydık. Hiç değilse, onun sıkıntılarına, mahrumiyetlerine, ezalarına, ıstıraplarına alışmıştık. Üstelik, bir de: «Sulh» gibi bir ümidimiz vardı!.

Otomobil bolluğunda:

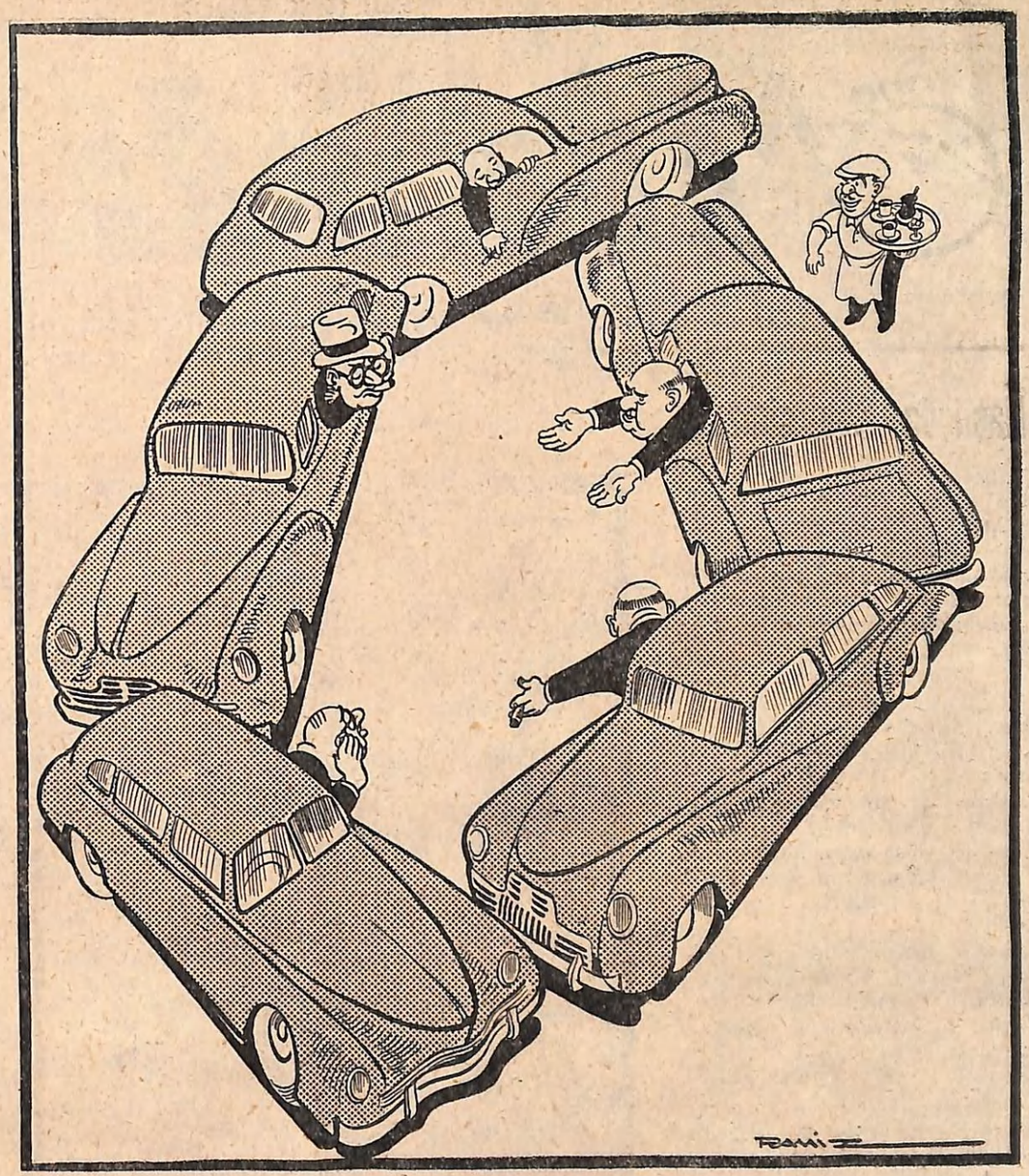

İdare Meclisi toplantı halinde!

(Gazetelerde yazılı olarak geçen münakaşaların sözle ifadesidir.)

Solcu Olan Kim?

Aldı Sayın Mareşal,
bakalım neler dedi?
Bir zaman, kırsın diye solcuların zarını,
Eğitim Bakanının çekmiştim nazarını.

Aldı Hasan Âli Yücel,
bakalım neler dedi?
Mareşaldan sorarım: Kimdi o günkü bakan,
Solculara kapıyı yarı açık bırakan?

Aldı Kenan Öner,
bakalım neler dedi?
Bir zaman Türkçülere dünyayı dar edensin!
Sorma, sayın Yücelim, o Bakan belki sensin;

Aldı sayın Mareşal (kendi beyanatı ile meşgul.)
Ben böyle solcularla savaşırken her zaman,
Nasıl çıkıp karşıma lâf atar bir Toraman?

Aldı Hasan Âli Yücel, (Mareşala işittirmiye çalışır.)
Ben onu bunu bilmem, şudur ancak bildiğim:
Mareşalın isimsiz söylediği Bakan kim?

Aldı Kenan Öner (Yücel'e seslenerek)
Başka isme ne hâcet bu telâş sende varken?
Biliyorsun o ismi bilmez gibi sorarken !

Aldı sayın Mareşal (Konuşanları dinlemeksizin)
Yüzüm ak, alnım açık, beni tanır memleket;
Tanıyanlar beklemez benden yanlış hareket.

Aldı Hasan Âli Yücel (Öner'i işitmemezlikten gelir.)
Birbiri arkasından soruyorum bin sual,
Henüz cevap vermedi bir tekine Mareşal!

Aldı Kenan Öner (Yücel'e, haykırarak, hitap eder.)
İkide bir karışma hazretin kelâmına,
Kabul et sözlerimi hak, hakikat nâmına.

Aldı sayın Mareşal (sözlerinin sonuna gelmiştir)
Beni bilenler elbet vâkıftır onlara da;
Mukayese yaparlar isterlerse arada!

Aldı Hasan Âli Yücel (Kenan Öner'e hitap ile)
Madem ki vekâleten başladın söylemeye;
Seni onun yerine veririm mahkemeye!

Aldı Kenan Öner (sevinç içinde.)
Mesleğe dönmek için ne güzel bir bahane:
Çoktanberi kapalı kalmıştı yazıhane.

Deyip kestiler.

Deli Ozan

Moskova Konferansını Beklerken:

Teşekkür

Abdülâziz devrinde İstanbulda bulunan meşhur Rus sefiri İgnatief mezunen memleketine dönüyordu. Yusuf Kâmil Paşaya bir vedâ ziyartinde bulundu, ayrılırken:

— Efendimiz, dedi. Rusyadan dönerken zatıâlinize ne getireyim?

Yusuf Kâmil Paşa gülümsedi:

— Aman, dedi. Bir mesele getirmeyiniz de, ben hiç bir şey istemem!

Dünya — İş yok!

Terdit

Yahya Kemal'i bir ziyafete çağırmışlardı. Fakat aksiliğe bakın ki sofrada karşısına Sait Kesler düşmüştü. Üstadın, lokmaları boğazına diziliyor, yediği, içtiği zehir oluyordu.

Ziyafetten sonra kahveler içildi, konuşuldu, şiirler okundu. Nihayet Yahya Kemal kendini dışarı atarken:

— Güzel bir gece geçirdim, dedi.

Hayretle yüzüne baktılar. Üstat devam etti:

— Fakat bu gece değil.

7 Gece 7 Gündüz

GELMİYEN İSTİKBAL!

Yazan: PALAZ

Dikkat ediyorum. Dil inkılâbı; harf inkılâbı filân yapılırken büyük bir hataya düşmüşmüsüz. Münasibeti var mı, yok mu bilmiyorum ama, fırsattan istifade edip, bizim lisandan istikbal sıygasını topyekûn kaldırmalı, atmalıydı. Çünkü başımıza gelen bütün sıkıntılar, bütün mahrumiyetler, bütün eksiklikler, hepsi bu Allahın cezası, istikbal sıygasından geliyor. Alay etmiyorum. Bu istikbâl sıgası yok mu? Bütün geriliğimizin, iptidailiğimizin, biçimsizliğimizin, bence tek sebebidir.

Bakın anlatayım. Amme hizmeti görecek olan devlet müesseseleri, hep bu istikbal sıgasının gölgesine sığınıyorlar, onu bir nevi kalkan gibi, paratoner gibi kullanıyorlar. Yani kısacası hiçbir iş gördükleri yok. Mütemadiyen ileriye, bir türlü gelmiyen ve galiba gelmeyecek olan istikbale dair laflar, tasavvurlar, projelerle meşguldürler.

Inanmazsanız, her hangi bir gün, her hangi bir gazeteyi açınız. İşte şimdi ben bir tanesini açıyorum. Şu havadislere beraber bir göz atalım:

Sigorta işleri. Günün ihtiyaçlarına göre ayarlamalar yapılacak.

Et meselesi, Şehre yakın istihsal merkezi tesis olunacak.

Beyazittaki kütüphane. Eser satın almak için avans verilecek.

Doktor Behçet Uz Amerikaya gidecek.

Odun kömür. İhtiyaçları karşılıyabilmek için bol miktarda getirilecek.

Terkos suyu. Yeni boruların tefrişine başlanacak.

Elektrik. Yeni ve daha kuvvetli santrallar kurulacak.

Şeker. Ucuzlamasını temin için pancar ekimine hız verilecek.

Fakir halka yardım. İçtimaî yardım teşekkülleri takviye olunacak.

Şimdilik göze çarpan bunlar. Dikkat ederseniz, her Allahın günü, gazetelerimiz böyle sütun sütun «cak» lı «cek» li ve «cuk» lu, sözüm ona, havadislerle doludur. Ne olur, yarabbi ne olür bir gün de «yapıldı», «edildi», «becerildi» diye biten bir şey görsek. Hal ve mazi sıygalarile anlatılan havadislerde yok değil. Fakat onlar hep «tramvay arabası yoldan çıktı» yahut «filân falanı doğradı» kabilinden oluyor.

Doğrusunu isterseniz, ben bu istikbal sıygasından bıktım artık. İleriye ait bir sürü parlak vaatlar.

Halle meşgul olan yok. Bu gidişle Nasrettin Hocanın eşeğine döneceğiz. Hani, hazret, hayvanı açlığa alıştırmak gibi zamanına göre en ileri bir iktisat tecrübesine girişmiş de mukadder akıbet gelip çatınca:

— Hey Allahım demiş, bizim eşek tam açlığa alışıyordu fakat ömrü vefa etmedi!..

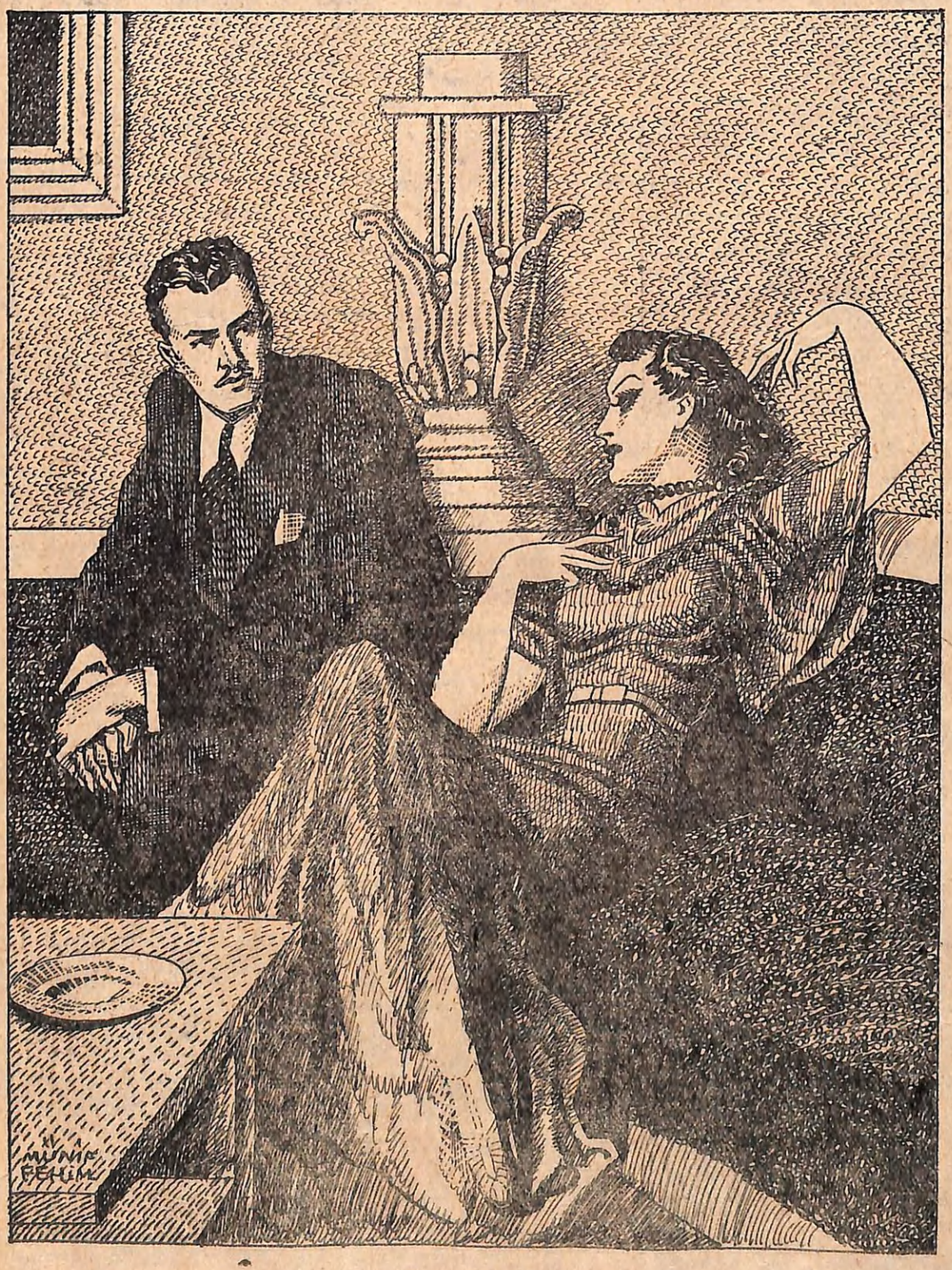

Kadın — Nerede o eski saltanat devri. Hepsi artık tarihe karıştı.
Erkek — Hangi saltanattan bahsediyorsun?
Kadın — Hacı ağalar saltanatından!

Mes'ut çift

Bir çay ziyafetindeydi. Yeni tanışmış iki bayan çabucak ahbap olmuşlar, kimsenin duymaması lâzım gelen sırlarını birbirlerine söylemeğe başlamışlardı.

Bir aralık genç görüneni:

— Şimdiye kadar kocamla hiç kavga etmemiştik, dedi. Yalnız dün gece, evlenmemizin yirmi beşinci yıldönümünü nasıl geçireceğimizi bir türlü kararlaştıramadık; o, benim dediğimi kabul etmedi, ben onun teklif ettiğini beğenmedim, nihayet kavga ettik.

Yeni arkadaş üzülmüş gibi bir tavırla:

— Vah, vah! dedi. Yazık doğrusu. Yirmi beş senelik evlilikten sonra...

Öteki hemen onun sözünü kesti:

— Hayır, dedi. Evleneli daha üç gün oldu!

Zamane Sözlüğü

II.

B harfi

Baba = Ailenin temel direği. trabzanınki yenmez, Şaminki yenir.

Babacan= Enayimtırak adam.

Babıâli = (caddesi) Kalburüstü şahsiyetlerin çamaşırlığı.

Bacak = İskambilde ve Alicengiz oyununda önemli rolü vardır.

Bacanak = Dert ortağı.

Badem = Bezik vidosu.

Bafra = Tekel fabrikasının çıkardığı bir çeşit kurşun kalemi.

Bağımsız = Muhalifin içinden pazarlıklısı. Gizli siyasî din kullanan kimse.

Bağdaş = Ayni kapının kulu.

Bağdaş kurmak = Kapı yoldaşını kışkırtmak.

Bağlamak = İple de olursa da, para ile daha sağlam başarılır ameliye.

Bakan = Uzaktan dikiz eden ve bir çok şeyi göremiyen kişi.

Baklava = Sersem itin pay umduğu.

Bal = Sızıltıyı önlemek için parmakla ağza çalınır.

Balina = Meşhedinin kavlince hamsi azmanı.

Bal yemez = Ufak tefek vadlerle iddiasından vazgeçmiyen kişi.

Balkabağı = Malûm.

Balkon = Tombul Teyzenin göğsü.

Bam teli = Ağız korucusu.

Banyo = Zanbak saksısı.

Banyo suyu = «Uryan» î hoşafı.

Banknot = Kâğıt helvası.

Baldır = Çift sütun üzerine dizilmiş tatlı tarafından hikâye.

Baldıran = Baldırın biçimsizi.

Baldız = Komşunun tavuğu.

Bar = Farisîde yük, bugünkü umumî dilde ise bir nevi dolaba deniyor.

Bar Ameriken = Modern meyhane tezgâhı.

Barbunya = Zengin için pahalı bir balık, fıkara için de bir nevi kuru fasulye ifade eder.

Barış = Zümrüd-ü anka kuşu.

Bardak = Eski çamlardan yapılan bir çeşit su kabı. Amasyada pek mebzul olduğu şu mesel den anlaşılır: Amasyanın bardağı, bir olmazsa bir daha!

Barem = İçindeki beni, dışındaki seni yakar; biri yer, biri bakar; nedir o? Bil!

Bayram = Delinin her günkü hali.

Bayır = Turpu ile meşhur bir yerdir.

Bıyık = Eskiden erkeklerin üst dudağını süsliyen kıl yığını. Şimdi yalnız bazı ermeni bayanlarında görülmektedir.

ÇEKİRGE

Hurucu haşarat:

Mart içeri, pire dışarı!

— ŞİVE MEKTEBİ —

VI.

Yazan: **Ercümend Ekrem Talu**

Şive mektebinin sayın müdür ve öğretmeni Galip Arcan, talebesinden iki kişiyi savıp da tam yalnız kaldığı bir sırada kapıdan içeriye sellemehüsselâm biri girdi.

Üstadın böyle patavatsızlıklar gücüne gider. Kaşlarını çattı; ağzını oynattı; ellerini uğuşturdu ve bu adamın yüzüne dik dik baktı.

Gelen adam pek de talebeye benzemiyordu. Başında, siperi yana çevrilmiş kirli bir kasket, sırtında buruşuk bir ceket, kravatsız bir mintan, ayağında da ütüsüz ve dizleri yamalı bir pantalon vardı. O da Galibin yüzüne uzun uzun baktıktan sonra cesaretini toplıyarak lâfa girişti..

— Te, burada bi mektep var didiler; bura mı?

— Evet bayım, burası. Niçin sordunuz?

— Ayıp mı sorması be ahretlik?

— Önce lûtfen şu başınızdakini çıkarınız, sonra hitap ediniz.

Adam, hayretle:

— Nolucağmış?.

— Başınızı açın.

— Baka! Sen kellik dokturu musun? Başımı neden açeermişim? Özrüm var da ona mı bakıcan?

— Hayır, muaşeret meselesi..

— Maacırlıkla baş açmanın ne minasipeti var ba? Elhamdilillah ne kelim, ne de keleş. Maacır olduysam o da, senin anliyacağın, tecellimiz üvlemiş. Kara gâvur Urumelini alınca te biz de maacır olduk.

Galip - (Lâfın uzamasına meydan vermemek için ısrardan vaz geçip) Peki, ne istiyorsun hemşeri?

— Emşeri mi dedim? Sen de yoksam Zağralı mısın? Dilin acık bozuk ama, olabilir. Belkim de küçümencik gelmişindir Osmanlı iline.

— Hemşeri dedimse, lâf olsun diye söyledim. Ağzımdan kaçtı.

— Olur olmaz lafı yel gibi ne kaçıreersin ağzından? Acık sıkıver.

Galip — (Sinirli) Ne istiyorsun, söylesene !

— Te, diycem.. diycem ama, sen lafı sıpıttıreyersin be manav!

— Manav kim?

— Sen, ba!

— Ben manav değilim, aktörüm.

— Manav ol, aktar ol, episi bi ahırın kapısına çıkar.

Galip — (Gittikçe öfkelenerek fakat kendini tutmağa gayret ederek) Ağzını topla! Sadada gel.

— Ağzım toplu benim. O dediğin yere de gelmem. Şurdan şuracığa kıpırdamam. Arzifalım var benim.

— Nen var, nen var?

— Arzifalim.. Osmanlıca bilmeyermisin ba? Em de üstelik mektep açmışın.

— Canım, ne istiyorsun, azizim?

— Aziz diylim ben. Aziz emicemin uğlu. Ben Hüsmen'im.

Galip — (Yumuşamak lüzumunu duyarak) Pekâlâ! Dilediğin nedir, a Hüsmen dayı?

— Dineldiğim şuncaaz: Haniya bu yaşa geldim de ak üstüne karayı seçemeyrim. Biyol mektebe varayım da didim, sıbyanlar kadana olsun okumasını üvreneyim. Te bana manavın biri burayı salıkladı.. (Etrafına bakınarak) Buranın da mektebe benzer bi yeri yok. Bakeyrim, bakeyrim de, ne koca kavuklu hocafendiyi göreyrim, ne de ukuyan kızanları. (Şüpheli) Yonsa yalnış mı geldim, te?

— Yanlış değil. Burası da mektep ama, şive mektebi.

— Buyur?

— Şive mektebi.

— O da nenin nesi oleyre?

— Burada dil bozukluklarını düzeltiyoruz.

— Baka, beeey! O nasın iş üvle?

— Şimdi sana anlatması uzun. Sen, en iyisi halkevine git.

— Neden kalkıp evime gideceemişim? Sen beni ikidir istikbal ideersin, dikkat idiver.

— Ne ediyormuşum seni?

— İstikbal.. yaniya kim koveysin beni.

— Ha, istis..kaal! Hâşâ!

— Kalk, evine git.. Yok, Saffete gel.. Bunlar istikbal diğil mi, ba?

— Arkadaş! Ben sana yol gösteriyorum..

— Demir tekerli arabaların burdan da geçmesi yasak mı? Sen işaret pülüsü müsün?.

— Hay!. Anlatamıyorum.

— Ağnattırameersin, helbet. Ta, kendin yârenlenmeği bilmeersin, kalkışmışın o angibirin dilini düzetmee. İlkiptadan kendi susak ağzını düzet, eloğlunun diline sooram karışmaa bak!

Galip — (Kestirmece) Hüsmen ağa! Lâkırdının kısası: Burası mektep değil. Sen yanlış kapı çalmışsın. Anladığıma göre sen arabacısın galiba. Sizin kâhyayı bul. O sana bir hoca bulsun. O hocadan güzel güzel oku, inşallah büyük adam olursun. İyi mi?

— Eğsik olma, ahretliğim.

— Haydi, sağlıcağla!.

Hüsmen ağa çıkar.. Galip kendini kanapenin üzerine atar..

— Öf, çattım be! Böyle devam ederse mektebi de kapatacağım, kendim de kaçacağım.. Bıktım, usandım!

Koyun eti buhranında:

— Ne o, valide, pek dikkatli baktın; bir şey mi aradın?

— Evet yavrum, bizim kedi kayboldu da çengeldeki o mu diye baktım!

— Kız gibi arabalar..

— Tevekkeli değil, bütün zenginler kullanmak için birer ikişer alıyorlar!

Sayın okuyucularımızdan aldığımız yüzlerce mektupta yirmialtıncıya kadar olan sayıların ciltlenmişlerinden sipariş ediliyor. Teessürle haber veririz ki ciltlerimiz henüz bitmemiştir. Bitiiği zaman mecmuamızla ilân edip sevgili okuyucularımızın kütüphanelerini süsleyecek ciltlerin satışını arz edeceğiz.

o o o

GAZETECİLERİN SARI KART MESELESİ KONUŞULUYOR

Kadın — Kuzum sen gazeteci misin?

Erkek — Hayır, ne münasebet?

Kadın — Dün görmüşler, yanında sarışın bir kart varmış!

Çömezin Röportajları:

34

VIII.

Kendine Meslek Seçiyor...

Çizen: RAMİZ

Boyacı olamam: Öyle yüzler var ki temizlemeğe imkân bulamam!

Hatip olamam: Doldurulmuş boş plâk olmak istemem!

Yüksek mühendis olamam: Küçük dağları ben yarattım diye övünemem!

Muhtar olamam: Reyimi kullanmakta muhtar kalmak isterim!

Çiçekçi olamam: Doğuma, düğüne, ölüye fesliğen yetiştiremem!

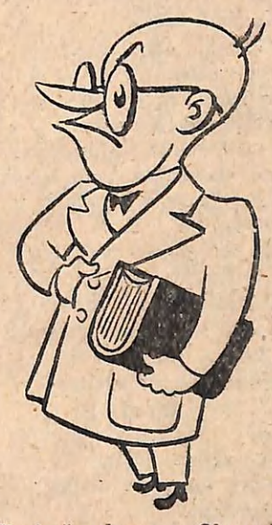

Profesör olamam: Okumaktan pek zevklenirim!

Kapıcı olamam: Mal sahibi rolüne çıkamam!

Müteahhid olamam: Hiç bir iş yapmadan iş sahibi görünemem!

Oduncu olamam: Belki baltayı taşa vururum!

Bucak müdürü olamam: Ödeneksiz kalmak istemem!

Hikâye

Arzulanan Kadın

Yazan:
ÇALÇENE

Kerami Gemkıran, iskemlesine iğne batırılmış gibi ayağa fırladı. Kalbi, heyecanından kopacakmış gibi çarpıyordu. İçinden:

— İşte, dedi. Gene geçiyor.

Garsonu çağırdı, yediği pastanın parasını verdi, hemen sokağa fırladı.

Genç kadın, âhenkli adımlarla yürüyor, kaldırımlarda âdeta sekiyordu. İpincecik bir beli, havası iyi verilmiş bir lâstik topu andıran gergin kalçaları, eşi menendi az bulunur, muntazam baldırları vardı.

Kerami Gemkıran, gözlerini bu vücuttan bir türlü ayıramıyor, içinde acayip bir hissin kaynaştığını duyuyordu. Neredeyse, bu harikulâde vücutlü genç kadına yaklaşacak, onun kalçalarını okşıyacaktı. Nefsini zor zaptediyor, rezil olmamak için büyük bir gayret sarfediyordu.

— Acaba? diye mırıldanıyordu. Nerede oturuyor? Kimin nesi? evli mi, yoksa bekâr mı?

Yanına yaklaşıp bir şey söylemeğe cesaret edemiyor:

— Ben de, diyordu. Pek sünepe olmuşum. Hiç başıma böyle bir şeyin deldiğini bilmiyorum. Yoksa, bu genç kadına tutulacak mıyım?

Gayet iyi hatırlıyordu ki: O, Semihanın peşine düştüğü sıralarda da aynı pısırıklığı göstermiş, ondan sonra da Semihaya deli gibi âşık olmuştu. Tam üç sene, «varsa Semiha, yoksa Semiha!» diye deli divane olmuş, ondan yakasını sıyırıncıya kadar akla karayı seçmişti.

— Acaba, diyordu. Buna da mı âşık olacak, bunun için de mi kanlı gözyaşları dökeceğim?

Esmer güzeli genç kadın, önünde kıvrıla kıvrıla yürüyor, Beyoğlunun süslü vitrinli dükkânlarına yan gözle bile bakmıyordu.

Kerami Gemkıran:

— Ne de mağrur, ne de ciddî şey ayol! diye söyleniyordu. Bölesine, bu zamanda tesadüf etmek bile güç.

Yarım saatlik bir yürüyüşten sonra, genç ve güzel kadın, büyük bir palasın kapısından içeri doğru süzüldü. Küçük bir otel garsonu onu selâmladı.

Kerami Gemkıran, kapının önünde kalmıştı. İçinden:

— Acaba, diyordu. Bu otelde mi yatıp kalkıyor? Yoksa, burada kâtip, santral, falan gibi bir şey mi?

Kararını vermişti. Günlerdenberi, kendisini peşinden koşturan bu esmer güzelinin kim olduğunu bugün mutlaka öğrenecek, ona göre bir tedbir alacaktı.

Yaban kazı avına çıkmış usta bir avcı gibi, palasın karşısındaki ağaçlardan birinin arkasına saklandı. Buradan kapı kayet mükemmel görünüyordu. Hiç sabırsızlanmıyor, cıgara üstüne cıgara tüttürüyor, kendi kendisine gülümsüyor:

— Ne yapalım, diyordu, gülü seven dikenine katlanır. Men sabere zafere!

Hakikaten, tekkeyi beklemesinin mükâfatını gördü: Çorbayı içti: Bir aralık, kapıdan içeri girerken esmer güzeline selâm veren küçük otel garsonu dışarı çıktı. Belliydiki alış verişe gidiyor.

Kerami Gemkıran, çocuğun palastan biraz uzaklaşmasını bekledi, sonra yanına yaklaştı, en tatlı, insanı en korkutmıyan, ürkütmiyen bir ses âhengi buldu ve:

— Baksana küçük! dedi. Sana bir şey soracağım.

— Aman beyefendi, çabuk dışarı çıkın, ben karınız değil, hizmetçinizim..

— Telâş etme. Ben demokrat bir adamım. karımla hizmetçiye aynı gözle bakarım!

Küçük, bir an durdu ve bu hiç tanımadığı adamın yüzüne tereddütlü gözlerle bakmağa başladı. O, ayni sesle:

— Yavrucuğum, tontoncuğum, diye söze başladı. Eğer, bana doğru cevap verirsen, seni adam akıllı memnun edeceğim.

Çocuk, hiç bir şey söylemiyor, onu süzmekte devam ediyordu.

Kerami Gemkıran, parmaklarının arasına aldığı bir on liralığı onun nazarı dikkatini celbedecek bir şekilde evirip kıvırıyor ve tatlı bakışlı gözleriyle onun yüzüne bakıyordu:

— Ama, dedi. Sana soracağım sualden hiç bir kimseye bahsetmiyeceksin, olur mu?

On lirayı gören, kendisine verileceğini anlayan küçüğün gözleri parıl parıl parlamağa başladı:

— Söylemem, dedi. Ne soracaksınız?

Kerami Gemkıran:

— Aferin!

Dedi ve çocuğun eline on liralığı tutuşturdu:

— Şey, diye kekeledi. Hani yarım saat kadar evvel otele esmer, genç bir hanım giriyordu da, sen onu selâmlamıştın. Hatırladın mı?

Çocuk, hiç tereddüt etmeden cevap verdi:

— Evet, dedi. Hatırladım. Onun kim olduğunu mu öğrenmek istiyorsunuz?

Kerami Gemkıran, çocuğun yanağını okşadı, heyecanını belli etmemeğe uğraşarak:

— Evet yavrucuğum, dedi. O bayan kimdir acaba?

Çocuk hafifçe gülümsedi:

— O, dedi. Bayan değil, bizim manikürcü Elenika'dır!

Kerami Gemkıran, sevinç içinde kalmıştı. Çocuğun yanağını tekrar okşadı:

— Teşekkür ederim tontonum, dedi. Fakat kimseye bir şey söylemek yok ha!

Çocuk:

— Merak etmeyiniz!

Dedi ve yoluna devam etti.

Kerami Gemkıran, yalnız başına kaldığı zaman, ellerini uğuşturdu:

— Mükemmel! diye söylendi. Muvaffakıyete daha emin adımlarla ilerleyebiliriz!

Ertesi gün, bir otomobille palasın kapısına dayandı. Koşan uşaklar, iki valizini aldılar. Otel kâtibi, bu genç ve kalantor yeni müşterinin önünde yerlere kadar eğildi ve defterine şu isim ve unvanı yazdı:

«Kerami Gemkıran, kereste fabrikası sahibi.»

Kerami, yarım saat sonra zile bastı. Gelen hizmetçiye sordu:

— Manikürcünüz var mıdır?

Kâtipten, bu yağlı kuyruk yeni müşteriye: «hususi bir muamele yapılması» talimatını almış olan hizmetçi, eğilip büküldü:

— Hem çok güzel, hem çok usta bir manikürcümüz var, dedi. Çok meşhur.

O, ciddî ciddî cevap verdi:

— Peki, gelsin!

Az sonra, oda kapısı tıkırdadı. Kerami Gemkıran, titrek bir sesle bağırdı:

— Giriniz!

Kapı açılır açılmaz, kalbi az daha duracaktı. O, sokaklarda vitrine bile bakmıyan Elenika, dudaklarında tatlı bir tebessüm, kıvrıla kıvrıla kendisine doğru yürüyordu.

Karşılıklı oturdular. Elenika, evvelâ onun sağ elini elleri içine aldı, baygın bakışlarını yüzünde gezdirdi:

— Bu tırnakları kesmek lâzım. Eliniz daha çok güzel olacak!

Dedi.

Sol elin manikürü yapılırken muhabbeti adamakıllı koyulaştırmışlardı. Kerami Gemkıran birden eğildi, Elenikayı dudaklarından öptü. O, hiç bir itirazda bulunmadı, işine devam etti.

Bundan cesaret alan Kerami Gemkıran, kızın beline sarılmak istedi. Fakat o, çapkın çapkın güldü:

— Sen, dedi. Çok yaramaz. Biraz bekle. Bu elinin işi de bitsin!

Sol elin işi biter bitmez, ikisi birden karyolaya yuvarlandılar.

*

Dört gün sonraydı. Kerami Gemkıran oteli terketmiş, her zaman gittiği pastahanedeki meşhur masasını işgal etmişti.

Bir aralık camın önünden Elenika geçti, Keramiyi görünce gülümsedi, selâm verdi. Kerami başını, başka tarafa çevirdi.

Buna alınan Elenika pastahaneden içeri girdi, onun masasına yaklaştı:

— Neden selâmımı almıyorsunuz? dedi. Sizi üzecek bir şey mi yaptım?

Kerami Gemkıran, birden köpürdü:

— Şuna da bak, dedi. Hem bana uyuz aşıla, hem de kaşınmama imkân vermiyecek bir şekilde tırnaklarımı kökünden kes. Sonra da gel sor: Seni üzecek bir şey mi yaptım?!

Hesap Meselesi

Kadın avukatına uğradı; sevinç içindeydi;

— Efendim, dedi. Yeniden evleniyorum.

Avukat itiraz etti:

— Fakat hanımefendi, buna imkân yok. Tekrar evlenemezsiniz. Aksi takdirde merhum kocanızın vasiyeti mucibince bıraktığı mirastan mahrum olursunuz. Sonra, sizin hisseniz de merhum kocanızın kardeşine kalır.

Kadın sükûnetle cevap verdi:

— Zarar yok efendim, dedi. Ben de esasen kocamın kardeşile evleniyorum.

Değer meselesi

Burhan Belge İstanbula gelmişti. «Gazeteciler Cemiyetinde» arkadaşlarla dereden tepeden konuşuyordu. Bir aralık laf «Mizah»ınızın fıkra sütununda çıkan başlardan açıldı. Bir arkadaş, kendisine göre Babıâli caddesinde kıymet ifade eden kimselerden bahs etmeğe, fakat bunların başlarını «Mizah»da görmediğine işaret etti:

Biri sordu:

— Kim onlar?

Arkadaş, bir çok isimler saymağa başladı. Burhan Belge, dinledi, dinledi, sonra onun sözünü kesti:

— Anlaşıldı, dedi. Bütün bunların başlarının «Mizah»'a girmemesinin sebebi şu: Kafaları çizilmeğe değmez de ondan!

Aşk

Heykeltraş Kenan, bir ziyafetteydi. Çok çirkin, çok ihtiyar bir kadın üstadın yanından ayrılmıyor, ona durmadan göz süzüyordu. Bir aralık kadın sordu:

— Kenan bey, ilk görüşte âşık olmıya inanır mısınız?

Heykeltraş Kenan soğukkanlılıkla cevap verdi:

— Vallahi hanımefendi, dedi. İnanmak zorundayım. Çünkü sizi bu akşamdan fazla görmeğe tahammül edemiyeceğimi anlıyorum!

İdareli

Karısını methediyordu:

— Azizim, bizim hanımı ne kadar methetsem, gene azdır. O kadar idareli, o kadar idarelidir ki...

Öteki cevap verdi, daha hararetli bir sesle karısını methetti:

— Ya benimki! Bak sana bir misal söyliyeyim de gör: Bana bir erkek çocuk doğurursan sana bir kürk manto alırım, diye söz vermiştim...

— Ee, sonra?

— Sonrası, azizim, karım beni paradan çıkarmamak için, tuttu bir kız doğurdu!

Çok sevgili okuyucularımıza ve

Bayilerimize

Üçüncü defa basılmış olan HACIAĞALAR Albümü kısa bir zaman içinde adeta kapışılmış ve elimizde büyük siparişleri karşılayamıyacak kadar az kalmıştır. Sayın okuyucularımızın neşriyatımıza karşı gösterdiği bu fevkâlade rağbet karşısında minnetle eğilirken, büyük talepleri karşılayamadığımızı üzülerek bildirir ve yakında ilân edeceğimiz yeni neşriyatımızın beklenmesini rica ederiz KADINLAR Albümiyle TOMBUL TEYZE Albümünden de elimizde pek az miktar kalmıştır.

Karikatürist **Ramiz**'*in üstad fırçasından çıkan bu her iki albümden edinmek isteyenler acele etmelidirler.*

Kadınlar albümünün fiatı 150, Tombul Teyze Albümünün fiatı 50 kuruştur.

Endişe

Nasıl olmuşsa olmuş, radyoya gayet çirkin sesli bir şarkıcı bayan alınmıştı. Aksi gibi provalarını radyo temsil kolu rejisörü değerli sanatkâr Kemal Tözem'in odasında yapıyordu.

Gene bir sabahtı. Kadın prova şarkıları söylemeğe başlayınca, Kemal Tözem odadan dışarı fırladı.

Prova bitti, Kemal Tözem odasına girdi. Şarkıcı bayan sitemli sitemli:

— Kemal bey, dedi. Ben şarkı söylemeğe başlayınca, hemen dışarı fırladınız. Yoksa sesimi beğenmiyor musunuz?

Kemal Tözem, kemali ciddiyetle cevap verdi:

— Hayır efendim, dedi. Ondan değil. Öteki odada oturan arkadaşlar beni görsünler de sizi dövdüğümü sanmasınlar diye dışarı çıktım.

Bu Harbin Karikatür Albümü No. 2

İkinci Cihan Harbinin en komik hâdiselerini tesbit eden ve birçokları yabancı memleketler gazeteleri tarafından bile iktibas edilen yüzlerce karikatürden müteşekkil bu albüm tarihi bir vesika olarak senelerce aranacak ve süksesini muhafaza edecektir.

Dört renkli kalın bir kapak içindeki bu eserin mevcudu azdır. Fiatı 150 kuruştur. Posta kutumuza siparişlerinizi veriniz.

Sahibi ve yazı işlerini filen idare eden RAMİZ GÖKÇE

Basıldığı yer: PULHAN MATBAASI — İstanbul

TOMBUL TEYZE

Grip salgını olduğu için kalabalık yerlere gidilmemesi tavsiye olunuyor :

Tombul Teyze — Kocacığım, vücuduma fazla yapışma, seni grip mikrobu zannedecekler !

T. T POSTASI

Müjde : Tombul Teyze Sinema Artisti Oluyor !

Sayın okuyucularımız;

Tombul Teyze yakında sinema artisti oluyor, endam, güzellik ve esprî zarafetiyle Hollivut'taki artistlerin yüz-

bir filmin baş artisti olarak beyaz perde üzerinde göreceğiz. Türkiyenin, hattâ bütün dünyanın hayranlıkla ve kahkahalarla seyredeceği senaryo hazırlanmaktadır. Bu